

A Magyar Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottsága

kihelyezett ülésén elhangzott hozzászólás jegyzőkönyve - Mezőkövesd, 2003. 04. 30.

ELNÖK: Nagyon köszönjük, elnök úr. Szólítanám Sárvári Attila urat a Cötkény Térségfejlesztő Szövetségtől, Tiszavalkról.

SÁRVÁRI ATTILA vidékfejlesztési menedzser, Cötkény Térségfejlesztő Szövetség:

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Polgármester Úr! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Szövetségünk Tiszavalk, Tiszabábolna, Tiszadorogma, Ároktő, Mezőnagymihály községek és Mezőcsát város önkormányzatainak alapításában létrejött integrált vidékfejlesztési tevékenységet folytató egyesület. Az előbb már elhangzott a csíkos egér kapcsán a Borsodi Mezőség, örömmel jelentem, hogy nemcsak a csíkos egerről vagyunk híresek, hanem arról is, hogy a Borsodi Mezőségben folyó vidékfejlesztési program összeurópai léptékben a között az 5 darab vidékfejlesztési program között van, amit 2002. december 12-én, a Natura 2000 Konferencián, Brüsszelben Európa figyelmébe ajánlottak, mint a fenntartható fejlődés példáját. Ez az egyik büszkeségünk. A másik, nem büszkeség, hanem nagyon fontos tényező, hogy egyike vagyunk azon kistérségeknek, ahol már folyik az említett nemzeti agrár-környezetvédelmi program.

Szerveződésünk legfőbb célja a tarthatatlan elmaradottság felszámolása. Nyilván nem véletlen, hogy szövetségünk területe úgyszólván hajszálpontosan megegyezik a Vásárhelyi tervben tervezett dél-borsodi árvízirtó területével. Dr. Szanyi Tibor úr, FVM-államtitkár azt írja a Gazdálkodás című folyóirat 2003. évi 6. számú különdíjában, uniós csatlakozásunk kapcsán: "Magyarországnak, természeti körülményei folytán szinte behozhatatlan előnyei vannak a szántóföldi gabonatermelésben, az úgynevezett GOF-szektorban, **amit bizonyít az e szektor tetején ülő vállalkozók elképesztő gazdagsága is.**" Ez nyilván igaz az ország kétharmadát kitevő, jó minőségű termőföldekre, erre jár az uniónak az a bizonyos közismert 55 százalékos kifizetése, amit a közösség az agrárpolitikai költségvetés úgynevezett első büdzséséből finanszíroz az unió. (-160)

Az ország másik egyharmada azonban kedvezőtlen adottságú terület, amely nemigen tud ebből részesülni, például ide tartozik a borsodi mezőségi kistérség is. Az unióban az ilyen területek számára találták ki az úgynevezett második pillért, amely többek között az agrár-környezetvédelmi programokat, szolgáltatásokat is finanszírozza. Ez sokkal kevésbé közismert, mondhatni elhallgatott része az uniós agrárszabályozásnak.

Hogyan függ össze a VTT és a két pillér? Erősen leegyszerűsítve úgy fogalmazhatnánk, hogy a jó minőségű földeken első pilléres a támogatási termelés, a kedvezőtlen adottságú területeket pe-

dig használjuk fel ezek megvédésére, az árvíz kezelésére, egyéb természetközeli termelésre, a társadalom számára hasznos környezetvédelmi szolgáltatások nyújtására a második pillér felhasználásával.

Az uniós második pillér hazai előfutára a nemzeti agrár-környezetvédelmi program. A vonatkozó kormányhatározat 1999. évi megszületése utáni negyedik évben még csak ott tartunk, hogy szabotázsszerű, hosszú vajúdas után is csak néhány kistérségben indult el a program kísérleti jelleggel. A 14 tározós variációban az érintett 50 településből 40 a nemzeti agrár-környezetvédelmi program hatálya alá tartozó kiemelten fontos, érzékeny természeti terület kategóriába esik, de forrás híján náluk nem indult el a program. Úgy kell tehát ezeknek a településeknek döntenüik a VTT ügyében, hogy jelentős gazdasági körülményeket még csak nem is ismernek.

A Borsodi Mezőség abban a szerencsés helyzetben van, hogy mi már megtapasztaltuk ezeket. Nem vésztározó, hanem természetközeli ártér szeretne lenni, amely esetenként vésztározói funkciót is betölt. Olyan felszíni vízgazdálkodást szeretnénk, amely a legmagasabb összegű tájfenntartási, környezetvédelmi szolgáltatási díjak hozzáféréseire jogosítja fel a gazdáinkat. Végezetül, de a legfontosabb szempontként azt akarjuk, hogy ezekhez a kifizetésekhez csak helyben lakó emberek, helyi gazdák juthassanak hozzá. Ha ezek az elvárásaink teljesülnek, a szakmai döntéseket bizalommal rábízunk a természetvédelmi és vízügyi szakemberekre. 2002 júniusában foglalkozott ezzel a Borsodi Mezőségi Gazdakör elnöksége.

Valószínűnek tartom, hogy a NAKP, tehát a nemzeti agrár-környezetvédelmi program széles körű elterjesztése feloldja az ellenérzést a VTT-vel szemben. A szükséges pénzügyi fedezet pedig nem igényel plusz nemzeti költségvetési forrást, ha a kormányzat a Tisza-mentén a leendő tározóterületeken a közösségi agrárpolitika második pillére mentén garantálja a kifizetési normákat.

Végezetül utalnék Szanyi államtitkár úr idézett mondatára, és örülnénk, ha néhány év múlva a mondat kiegészülhetne az alábbiakkal: **„Kedvezőtlen adottságú területein Magyarország sikerrel használta ki az uniós csatlakozás nyújtotta lehetőségeket. Bizonyítja ezt a gyönyörű, revitalizált Tisza-ártér esetén az itt élő lakosság elképesztő gazdagsága is.”** *(Derűltég, taps.)*

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nekem is annyira tetszett, hogy ne tiltom meg a tetszésnyilvánítást.

Flachner Zsuzsa következik, majd ezt követően Váradi úr.